

Financiële Terugblik 2014

1. Vooraf

Missie en visie NPO

"De NPO verrijkt en verbindt de Nederlandse samenleving met programma's die informeren, inspireren en amuseren."

Om die missie te kunnen waarmaken is het belangrijk dat de NPO met een herkenbare programmering voldoende bereik en impact heeft. Vandaar onze visie:

"De NPO speelt een belangrijke en herkenbare rol in het leven van iedere Nederlander. Door het aanbod van de NPO ben je in staat mee te doen met het gesprek van de dag, voel je je onderdeel van een samenleving die rijk is aan diversiteit, kun je ontsnappen aan de waan van de dag en kun je je horizon verbreden. De NPO verbindt je met de wereld om je heen!"

De NPO heeft een bijzondere, op externe pluriformiteit gestoelde organisatiestructuur; private organisaties met een erkenning (omroeporganisaties) en taakorganisaties (NOS en NTR) voorzien in het aanbod op alle platforms van de NPO (radio, televisie en andere mediaplatforms). Dit vormt een publiek bestel, waarin de ontwikkeling en productie van het programma-aanbod nauw verbonden is met stromingen en groeperingen in de samenleving, maar dat tegelijkertijd als geheel ook meer wil zijn dan de som van de samenstellende delen. De NPO vormt hiermee een uniek samenspel dat zorgt voor een creatieve, pluriforme en kwalitatief zich onderscheidende publieke omroep die in Europese vergelijking met bescheiden middelen via verschillende platforms veel mensen bereikt.

Financiële Terugblik in beleids- en verantwoordingscyclus van de NPO

Jaarlijks vraagt de stichting NPO (NPO-organisatie), als overkoepelend bestuursorgaan, budget aan bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW). Deze aanvraag is onderdeel van de Meerjarenbegroting. Hierin worden de ambities en bijbehorende activiteiten en kosten voor een begrotingsjaar toegelicht. Deze ambities en plannen vloeien voort uit de (prestatie)afspraken die met het ministerie van OCW zijn gemaakt en zijn vastgelegd in het zogenoemde 'concessiebeleidsplan'. In aanvulling op het OCW-budget worden ook opbrengsten verkregen uit neven- en verenigingsactiviteiten. Na aftrek van de kosten voor deze activiteiten worden positieve resultaten door de omroepen eveneens aangewend voor de programmering. In het financieel jaarverslag 2014 van de NPO-organisatie wordt dieper ingegaan op de opbouw van het budget van de NPO en de wijze waarop verstrekkingen vanuit de NPO-organisatie naar de verschillende omroepen plaatsvindt.

Waar in de begroting een zo goed mogelijke inschatting van de opbrengsten en kosten wordt gemaakt, wordt jaarlijks in de Financiële Terugblik verslag gedaan van de gerealiseerde opbrengsten en kosten. In deze Financiële Terugblik worden de cijfers uit de individuele jaarrekeningen van de landelijke publieke omroepen en het overkoepelend bestuursorgaan stichting NPO over 2014 pro forma samengevoegd. Deze jaarrekeningen zijn opgesteld conform het 'Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen en Ster 2014' (hierna: Handboek Financiële Verantwoording) en na controle door een externe accountant voorzien van een controleverklaring. Een volledige versie van het pro forma totaal exploitatieoverzicht 2014 is terug te vinden in de bijlage.

Structuur NPO

In aanvulling op de NPO-organisatie, als overkoepelend bestuursorgaan, zijn in 2014 in totaal 17 verschillende omroepen actief. Na een aantal jaren van voorbereiding, wetgeving en besluitvorming zijn per 1 januari 2014 de fusies tussen de omroepverenigingen juridisch een feit. Per 1 januari 2014 zijn er 3 gefuseerde omroepbedrijven ontstaan, te weten: BNNVARA, AVROTROS en KRO-NCRV. Hiermee is een belangrijke stap gezet naar een effectievere publieke omroep met omroepbedrijven die ondanks bezuinigingen voldoende schaal hebben om te blijven investeren in de creativiteit en redactionele capaciteit die nodig is voor het maken van grootschalige producties. Samen met de zelfstandige omroepen (EO, VPRO, MAX) en de taakorganisaties NOS en NTR staan de 8 omroeporganisaties garant voor een pluriform media-aanbod. Daarnaast kent het bestel 2 aspiranten (Powned en WNL) en tot 2016 de zelfstandige 2.42 omroepen voor levensbeschouwelijke programmering: VKZ (bestaande uit IKON en ZvK), RKK, Humanistische omroep (HUMAN), Omroep Hindoe Media (OHM), Boeddhistische Omroep (BOS), de Joodse Omroep (JO) en Stichting Zendtijd Moslims (SZM).

Leeswijzer

NPO: het geheel van landelijke publieke omroepen in Nederland (inclusief de NPO-organisatie)

Omroepen: alle landelijke publieke omroepen, de omroepverenigingen en de zogenoemde 2.42-omroepen (in bepaalde gevallen ook zendgemachtigden genoemd)

NPO-organisatie: het bestuursorgaan van de NPO

CoBO: Co-productiefonds Binnenlandse Omroep

BVN: Beste van Vlaanderen en Nederland

SOM: Stichting Omroep Muziek

2. Kaderstelling bij financieel verslag

Handboek Financiële Verantwoording

De jaarlijkse planning & control cyclus van omroepen en de NPO-organisatie eindigt met het afleggen van financiële verantwoording middels de jaarrekening. In het Handboek Financiële Verantwoording worden nadere regels gesteld over de inhoud en inrichting van de jaarrekening. Deze Financiële Terugblik is een pro forma samenvoeging en optelling van de cijfers uit de individuele jaarrekeningen van de landelijke publieke omroepen en het overkoepelend bestuursorgaan stichting NPO en mag niet gezien worden als een financiële verantwoording op basis van algemeen aanvaarde grondslagen.

Bij toepassing van het Handboek Financiële Verantwoording als raamwerk, zijn diverse (waardering)keuzes mogelijk die verschillend kunnen worden geïnterpreteerd en/of toegepast. Het gaat hierbij met name om de waardering en afschrijvingsmethodiek van bedrijfsgebouwen. De pro forma financiële informatie waarin de kerncijfers van 2014 zijn samengevoegd, met een toelichting hierop, mogen daarom niet geïnterpreteerd worden als een set van geconsolideerde cijfers die opgesteld zijn op een uniforme grondslag.

Reserve voor Media Aanbod en Algemene Media Reserve

Het Handboek Financiële Verantwoording bepaalt dat een positief exploitatiesaldo aan de zogenoemde Reserve voor media-aanbod (RMA) wordt toegevoegd. Deze RMA-middelen dienen in daarop volgende jaren gebruikt te worden voor de programmering (Televisie, Radio en Overig media-aanbod). Een deel van deze gelden wordt gereserveerd voor de financiering van rechten van zogenoemde superevenementen, zoals het WK en EK Voetbal. Dit gaat om omvangrijke bedragen die voorafgaand aan het evenement en de bijbehorende uitzendingen in delen worden voldaan.

Het totaal van de RMA van de omroepen plus de reserves van de NPO-organisatie in een kalenderjaar mag volgens de Mediawet niet meer dan 10% van de totale uitgaven bedragen. Hierbij gaat het om de uitgaven van de gehele NPO, met uitzondering van de uitgaven aan verenigingsactiviteiten. Bij een overschrijding van deze norm moet het surplus worden overgedragen aan het Commissariaat als toezichthouder. Het surplus wordt aldaar toegevoegd aan de Algemene Media Reserve (AMR). Het financieel jaarverslag van de NPO-organisatie 2014 bevat een nadere toelichting en berekening van het surplus.

3. Financiële Informatie 2014 (Pro Forma)

Onderstaande pro forma financiële overzichten zijn opgesteld door optelling van de cijfers uit de gecontroleerde jaarrekeningen van de omroepen en NPO-organisatie. Omdat geen sprake is van een bestuurlijke, organisatorische, noch fiscale, eenheid betreft het geen geconsolideerde financiële verantwoording. De Financiële Terugblik mag dan ook niet worden gezien als een financiële verantwoording. Bij de samenvoeging heeft geen detaileliminatie van onderlinge transacties en verhoudingen plaatsgevonden, daarnaast zijn de waardingsgrondslagen voor waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling niet uniform toegepast. Wel is vastgesteld dat verstrekkingen die bij de NPO-organisatie als kosten (toekenningen) zijn opgenomen, bij de omroepen als baten media-aanbod verantwoord zijn.

Kerncijfers exploitatie (Pro Forma)

Op basis van de optelling van de jaarrekeningen van de omroepen en NPO-organisatie, bedraagt het totale pro forma exploitatieresultaat over 2014 ná afdracht van het surplus aan reserves aan de Algemene Media Reserve € 8,1 miljoen negatief. Het pro forma resultaat uit gewone bedrijfsvoering bedraagt € 6,9 miljoen positief.

x € 1.000,-	Totaal 2014
Baten Media-aanbod	782.657
Overige opbrengsten	183.063
Som der bedrijfsopbrengsten	965.720
Som der bedrijfslasten	959.914
Bedrijfsresultaat	5.806
Som der financiële baten en lasten	1.083
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	6.889
Over te dragen reserve voor media-aanbod	-14.969
EXPLOITATIERESULTAAT na overdracht	-8.080

Het positieve resultaat uit gewone bedrijfsvoering komt met name voort uit gerealiseerde kostenbesparingen op het gebied van organisatiekosten (indirecte kosten). In 2013 lag het kostenniveau over het geheel tevens hoger door incidentele kosten (zie ook hierna).

Het totale exploitatieresultaat is de optelsom van de resultaten van de verschillende organisaties binnen de NPO. Het positieve resultaat uit gewone bedrijfsvoering is vooral afkomstig van BNN-VARA, VPRO, KRO-NCRV en MAX. Daartegenover staat een negatief resultaat uit gewone bedrijfsvoering van onder meer de EO, als gevolg van een bewuste keuze om de programmering in 2014 te versterken en daarvoor reserves in te zetten.

De doorgevoerde omroepbrede reorganisatie is een belangrijke oorzaak van de daling van de totale bedrijfslasten over 2014 ten opzichte van voorgaand jaar met € 18 miljoen. Een aanvullende

oorzaak voor de lagere lasten is het wegvallen van de incidentele kosten in 2013 in verband met de afwaardering van het pand van KRO-NCRV. Anderzijds zijn de totale productiekosten gestegen ten opzichte van 2013, met name bij de NOS door de uitzendingen rondom de verschillende superevenementen in 2014.

Het totaal aan over te dragen RMA ultimo 2014 bedraagt € 14,9 miljoen euro. Dit is het surplus boven het maximaal toegestane bedrag aan reserves volgens artikel 2.174 van de Mediawet. Dit bedrag is inclusief € 6,1 miljoen afdracht als gevolg van een correctie op de waardering van het pand van de NOS (zie hierna). Het bedrag wordt overgedragen aan de Algemene Media Reserve, in beheer bij het Commissariaat voor de Media. Hiermee komt het exploitatieresultaat na overdracht uit op € 8,1 miljoen negatief.

Bij de bepaling van de over te dragen RMA is rekening gehouden met een correctie in de cijfers van de NOS. Op aanwijzing van het Commissariaat voor de Media heeft de NOS in haar jaarrekening 2014 een bijzondere waardevermindering van het pand met terugwerkende kracht gecorrigeerd. Dit heeft tot gevolg dat het vermogen van de NOS per 1 januari 2014 en de lasten verantwoord in het exploitatieresultaat over 2013 zijn aangepast. Als gevolg hiervan heeft de NOS € 6,1 miljoen additioneel overdragen als overschot reserve media aanbod aan de NPO-organisatie. Dit bedrag wordt ultimo 2014 op de balans als schuld opgenomen aan het Commissariaat voor de Media (zie ook hierna over Reserve voor Media Aanbod en Algemene Media Reserve).

Kerncijfers balans (Pro Forma)

In onderstaande tabel zijn de verkorte pro forma balansgegevens ultimo 2014 en 2013 opgenomen.

x € 1.000,-	2014	2013 *)
(Im)materiële vaste activa	187.477	176.428
Financiële vaste activa	67.127	41.993
Vorraden	89.864	111.537
Vorderingen	135.118	100.097
Effecten	-	20.881
Liquide middelen	144.702	187.569
TOTAAL ACTIVA	624.288	638.505
Eigen vermogen	242.731	244.089
Schuld AMR	25.871	66.329
Voorzieningen en overige schulden	355.686	328.087
TOTAAL PASSIVA	624.288	638.505

*) 2013 is exclusief OHM

De kerncijfers worden hierna separaat toegelicht.

Algemene Toelichting

Toegepaste standaarden

Op de individuele jaarrekeningen van de omroepen en NPO-organisatie zijn de bepalingen en inrichtingseisen van toepassing zoals deze zijn vastgelegd in BW2 Titel 9 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de beleidsregels van toepassing op de WNT. Nadere uitwerking wordt gegeven in het Handboek Financiële Verantwoording. Bij de toepassing van de omvangcriteria volgens Artikel 2:396 en 2:397 BW2 dient het begrip netto-omzet te worden geïnterpreteerd als de totale opbrengsten van de omroepinstelling. Op grond van het Handboek Financiële Verantwoording wordt binnen het Eigen Vermogen onderscheidt gemaakt tussen algemene/exploitatiereserve, herwaarderingsreserve, (overgedragen) reserve voor media-aanbod en overige (bestemmings)reserves.

Het Handboek Financiële Verantwoording, is te vinden op de website van het Commissariaat voor de Media (<http://www.cvdm.nl>). De jaarrekening 2014 van de NPO-organisatie is gepubliceerd op www.npo.nl.

Rechtmatigheid

Alle financiële transacties voortvloeiend uit de bedrijfsactiviteiten en de daarbij behorende financiële beheersmiddelen worden door de externe accountant van de betreffende omroep of NPO-organisatie getoetst op basis van de Mediawet, Handboek Financiële Verantwoording en de verdere van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Het oordeel ten aanzien van deze toetsing door de externe accountant komt tot uitdrukking in de verstrekte controleverklaring bij de jaarrekening.

Continuïteit

Bij het opstellen van de afzonderlijke jaarrekeningen van de omroepen en NPO-organisatie, zoals samengevoegd in deze Financiële Terugblik, is uitgegaan van de continuïteitsveronderstelling. Aangezien de zogenoemde 2.42 omroepen, die levensbeschouwelijke programmering verzorgen, per 2016 ophouden te bestaan als zelfstandige entiteiten, is de financiële verantwoording voor een aantal omroepen opgesteld op liquiditeitsgrondslagen. Dit betreft de omroepen BOS en HUMAN.

Algemene grondslagen

De pro forma financiële overzichten zijn opgesteld door optelling van de cijfers uit de gecontroleerde jaarrekeningen van de omroepen en NPO-organisatie. Omdat er geen sprake is van een bestuurlijke, organisatorische, noch fiscale, eenheid kan de Financiële Terugblik niet worden gezien als een geen geconsolideerde financiële verantwoording. Voor een goed begrip van de, door de individuele omroepen en de NPO-organisatie, gehanteerde waarderingsgrondslagen wordt verwezen naar de individuele jaarrekeningen.

Hieronder zijn de hoofdlijnen van de door de omroepen en NPO-organisatie gehanteerde waarderingsgrondslagen opgenomen.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Opbrengsten en kosten, waaronder de baten media-aanbod verstrekt door OCW, worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Hierbij wordt het Handboek Financiële Verantwoording gevolgd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De Pro Forma financiële informatie wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de entiteiten binnen de NPO. Tenzij anders vermeld, zijn alle bedragen in euro's afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Toelichting exploitatie (Pro Forma)

In aanvulling op de toelichting bij de kerncijfers exploitatie (Pro Forma) wordt hierna kort ingegaan op de verschillen opbrengsten en kosten.

Baten Media-aanbod

Hieronder zijn de verkregen middelen van OCW opgenomen. Dit betreft niet alleen de rijksmediabijdrage, maar ook een incidentele bijdrage in de frictiekosten ad € 6 miljoen als gevolg van reorganisaties. Het totaal aan baten media-aanbod 2014 ligt in lijn met voorgaand jaar.

Overige opbrengsten

Deze bestaan uit sponsorbijdragen van derden, opbrengsten uit neven- en verenigingsactiviteiten en overige opbrengsten. Het totaal van deze opbrengsten 2014 ligt ruim € 13 miljoen euro lager ten opzichte van 2013. Dit houdt onder meer verband met gedaalde inkomsten uit programmabladen, opgenomen onder de nevenactiviteiten. Dit is met name terug te vinden bij KRO-NCRV (daling van € 3 miljoen). Bij MAX is juist sprake van een stijging van € 1,6 miljoen aan opbrengsten uit programmabladen doordat de omroep in 2013 gestart is met Max Magazine en in

2014 het Magazine voor het eerst een geheel jaar heeft geëxploiteerd. Het blad sloot het jaar 2013 af met een betaalde oplage van 70 duizend exemplaren per week.

Bij de overige bedrijfsopbrengsten is sprake van een daling, door het wegvallen van een subsidiebijdrage in 2013 vanuit het Nationaal Comité Inhuldiging voor de troonswisseling.

Bedrijfslasten

Eerder doorgevoerde reorganisaties zijn een belangrijke oorzaak van de daling van € 27,3 miljoen aan salarislasten ten opzichte van 2013. De daling houdt niet alleen verband met inkrimping van het personeelsbestand, maar ook met het wegvallen van de incidentele frictiekosten die gepaard gingen met reorganisaties die in 2013 met name terug te vinden waren in de cijfers van de BNN-VARA, VKZ en KRO-NCRV.

Tegenover deze lagere salarislasten, staat een stijging van per saldo € 21,9 miljoen euro in de directe productiekosten. Dit betreft met name hogere productiekosten NOS, ruim € 51 miljoen, als gevolg van de uitzendingen rondom de Olympische spelen en het WK voetbal. Bij KRO-NCRV is sprake van een daling in de directe productiekosten, onder meer door het verschuiven van de dramaserie Noord-Zuid naar 2015.

Financiële baten en lasten

Het positieve saldo van financiële baten en lasten over 2013 is € 8,4 miljoen euro lager uitgevallen ten opzichte van 2013. De belangrijkste oorzaak is het wegvallen van een incidentele opbrengst in 2013 van € 12,5 miljoen uit de verkoop van beleggingen door de KRO en NCRV (vanaf 2014 gefuseerd tot KRO-NCRV). Hier tegenover staan lagere rentelasten bij de NOS, omdat in 2013 een eenmalige afkoop ad € 3,5 miljoen heeft plaatsgevonden waarmee het toekomstige hypotheekrentepercentage omlaag is gebracht. Bij de NPO-organisatie is eveneens sprake van een daling van de financiële lasten 2014, als gevolg van een aflossing van de hypothecaire lening in 2013.

Toelichting balans (Pro Forma)

(Im)materiële vaste activa

In dit bedrag zijn onder meer de bedrijfsgebouwen en -terreinen opgenomen. Naast de reguliere afschrijvingen is er voor € 7,8 miljoen geïnvesteerd in vaste bedrijfsmiddelen, met name door de NOS, noodstroomvoorziening, aanpassingen studio's en iNOS, en BNN-VARA, verbouwing pand en een nieuwe inrichting ICT-infrastructuur na de fusie tussen BNN en VARA.

Financiële vaste activa

Het bedrag aan financiële vaste activa bestaat voor € 1,8 miljoen uit deelnemingen en langlopende leningen en voor € 65,3 miljoen uit 'overige effecten'. Dit betreft effecten die bestemd zijn om duurzaam te worden aangehouden. De waardering hiervan geschiedt tegen verkrijgingsprijs, naar beneden te corrigeren indien de beurswaarde of marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs.

Ten opzichte van 2013 is het bedrag aan effecten met € 3,6 miljoen euro toegenomen. Dit betreft een uitbreiding van de 'participaties in vastrentende waardefondsen' bij KRO-NCRV.

Vorraden

De voorraden bestaat enerzijds uit onderhanden werken (lopende producties) en anderzijds uit programma's die reeds afgerond, maar nog niet uitgezonden zijn (gereed product). Aanvullend is sprake van overige voorraden (€ 0,6 miljoen), met name merchandise artikelen (DVD's, CD's, e.d.).

Bij onderhanden werken gaat het bijvoorbeeld om dramaproducties, die vaak een langere productieperiode in beslag nemen. Ook zijn reeds betaalde bedragen voor de rechten van nog uit te zenden (sport)evenementen opgenomen onder de voorraden. De waardering van programma's vindt plaats onder vermindering van ontvangen bijdragen van derden (sponsorbijdragen).

Waardering van een eigen productie geschiedt tegen de directe (productie)kosten.

De hoogte van de voorraadpositie per balansdatum is een momentopname en fluctueert jaarlijks. Ten opzichte van 2013 is de totale voorraadpositie met ruim € 21 miljoen euro afgenomen. Dit wordt vooral veroorzaakt reeds betaalde uitzendrechten Olympische spelen en WK voetbal. Deze zijn in 2014 uitgezonden en daardoor eind 2014 niet meer in de voorraadpositie opgenomen. De voorraadpositie bij de NOS is als gevolg hiervan met € 27 miljoen euro afgenomen.

Aanvullend op de NOS noteren ook AVRO-TROS en NTR een daling van in totaal € 10,7 miljoen in de voorraadpositie ultimo 2014. Het gaat onder meer om de in 2014 uitgezonden programma's Ramses, Maestro, Bloedverwanten, Brugklas en Nederland van Alleman. De KRO-NCRV en BNN-VARA daarentegen kennen een hogere voorraadpositie doordat omvangrijke producties in 2014 zijn geproduceerd en nog moeten worden uitgezonden. Het betreft met name Smeris, Overspel, Vechtershart en Volgens Jacqueline.

De hiervoor toegelichte voorraadpositie is exclusief afgesloten (meerjarige) contracten die nog moeten worden betaald. Deze meerjarige financiële verplichtingen zijn in de jaarrekeningen van de omroepen en NPO-organisatie verantwoord onder de 'niet uit de balans blijvende verplichtingen'.

Vorderingen

Net als bij de voorraden, is bij de vorderingen sprake van een momentopname. Ten opzichte van 2013 is het totale bedrag aan vorderingen afgenomen met € 24,3 miljoen, met name doordat in de positie ultimo 2013 vooruitbetaalde sportrechten was opgenomen. Deze evenementen zijn in 2014 uitgezonden.

Liquide Middelen

Het totaal aan liquide middelen is met € 40,7 miljoen afgenomen in vergelijking met de stand eind 2013. Deze mutatie wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een terugbetaling van reserves aan de Algemene Media Reserve, in beheer bij het Commissariaat voor de Media. Aanvullend is bij KRO-

NCRV en NOS sprake van een daling van het saldo aan liquide middelen, in totaal € 13,6 miljoen, met name veroorzaakt door de financiering van producties en rechten.

Bij de NTR, VPRO, AVRO-TROS en MAX is sprake van een hoger saldo aan liquide middelen (stijging van € 15,4 miljoen). Dit houdt onder meer verband met een daling van de voorraad, een ontvangen vergoeding voor frictiekosten en positieve exploitatieresultaten.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, herwaarderingsreserve, RMA en overige reserves. De verdeling ultimo 2014 ziet er als volgt uit:

	2014
x € 1.000,-	
Algemene reserve	186.671
Herwaarderingsreserve	639
Reserve voor media-aanbod	46.084
Overige reserves	9.337
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	242.731

Ten opzichte van voorgaand jaar is het totale eigen vermogen met € 1,9 miljoen gedaald. De overige reserves dalen per saldo met € 3,9 miljoen als gevolg van positieve exploitatieresultaten resultaten van de omroepen enerzijds en een overdracht aan de Algemene Media Reserve, anderzijds.

De algemene reserve betreft het verenigingsvermogen van de omroepen, aangevuld met de exploitatiereserve van de NPO-organisatie. Het totale bedrag aan algemene reserve neemt met € 2,6 miljoen toe als gevolg van een positief exploitatieresultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, afkomstig van de NPO-organisatie.

Schuld AMR

Zoals eerder beschreven dient bij een overschrijding van de vermogensnorm op grond van artikel 2.177 lid 1 Mediawet het surplus te worden overgedragen aan het Commissariaat voor de Media als, alwaar het wordt toegevoegd aan de AMR. De schuldpositie AMR bedraagt ultimo 2014 € 24,9 miljoen (2013: € 66,3 miljoen).

De lagere schuldpositie wordt met name veroorzaakt door een betaling van € 42,8 miljoen die in 2014 heeft plaatsgevonden. In de jaarrekening van de NPO-organisatie is een verloopoverzicht van de totale schuldpositie ten opzichte van het Commissariaat opgenomen, als onderdeel van de toelichting op de balans.

Voorzieningen en overige schulden

In aanvulling op de schuld AMR bevat de NPO-brede balans in totaal € 355,7 miljoen euro aan voorzieningen, langlopende en kortlopende schulden. Een stijging van € 28,6 miljoen ten opzichte van voorgaand jaar. Hierbinnen nemen de voorzieningen toe met € 2,7 miljoen euro, met name als gevolg van reorganisatievoorzieningen bij de KRO-NCRV en HUMAN.

De stijging van de overige schulden heeft onder meer betrekking op een toegenomen schuld aan kredietinstellingen bij de NOS en BNN-VARA; in verband met de verbouwing van het pand is de laatstgenoemde een bouwdepot-lening aangegaan. Voorts is sprake van een toename van schulden aan leveranciers bij onder meer de KRO-NCRV en de EO in verband met productie van dramaserieën en verbouwingsactiviteiten aan de panden.

Bijlage: Exploitatieoverzicht NPO 2014 (Pro Forma)

	Radio	Televisie	Overig media-aanbod	Neven-activiteiten	Verenigings-activiteiten	Organisatiekosten	NPO-org	Eliminatie transacties NPO	Totaal 2014	Totaal 2013	Begroting 2014	Afwijking 2014/2013	Afwijking Begroting
x € 1.000,-													
Baten													
Media-aanbod	69.888	478.093	36.538	-	-	107.272	90.865	-	782.657	781.937	759.677	719	3%
Programmabonden eigen bijdragen	1.463	31.774	676	-	-	-	-	-4.963	28.950	28.057	0	893	
Opbrengst programmabladen	-	-	-	86.216	-	-	-	-	86.216	90.964	12.060	-4.748	
Opbrengst overige nevenactiviteiten	-	-	-	17.246	-	-	867	-937	17.176	20.215		-3.040	
Opbrengst verenigingsactiviteiten	-	-	-	-	29.712	2	-	-	29.714	32.278		-2.564	
Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-	-	-	692	22.033	-1.718	21.007	25.152	18.756	-4.145	12%
Som der bedrijfsopbrengsten	71.351	509.867	37.214	103.462	29.712	107.966	113.765	-7.618	965.720	978.604	790.494	-12.884	22%
Lasten													
Lonen en salarissen	31.365	79.621	15.700	12.876	3.726	43.681	22.141	-850	208.260	235.549		-27.289	
Sociale lasten	9.252	23.135	4.661	3.802	951	10.371	5.528	-207	57.493	60.886		-3.392	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	146	1.732	22	3.204	145	9.587	3.671	-59	18.448	16.931		1.518	
Bijzondere waardeverminderingen van vlottende activa	-	10	-	0	-	-	-	-	10	9.871		-9.861	
Directe productiekosten	27.123	413.890	19.838	50.392	11.431	1.969	75.822	-5.305	595.160	573.267		21.892	
Overige bedrijfslasten	1.366	6.352	713	13.595	5.518	39.176	15.019	-1.197	80.542	81.392		-849	
Toerekening surplus BPPO	-381	-586	-	-	967	-	-	-	0	-		-	
Toerekening indirecte kosten	-	-	-	3.183	2.432	-5.615	0	-	0	-		-	
Som der bedrijfslasten	68.871	524.154	40.934	87.052	25.170	99.169	122.181	-7.618	959.914	977.895	800.994	-17.982	20%
BEDRIJFSRESULTAAT	2.480	-14.287	-3.720	16.410	4.542	8.797	-8.416	0	5.806	708	-10.500	5.097	-155%
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren	-	-	-	149	-	-	-	-	149	141		8	
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	-	-	-	136	1.910	643	903	-	3.592	16.095		-12.504	
Waardeverandering van vorderingen die tot de vaste activa behoren	-	-	-	0	-	-	-50	-	-50	0		-50	
Waardeverandering van beleggingen resp. effecten	-	-	-	0	-	-	-	-	0	302		-302	
Rentelasten en soortgelijke kosten	-	-	-	-455	-224	-1.878	-51	-	-2.608	-7.059		4.452	
Som der financiële baten en lasten	0	0	0	-170	1.686	-1.235	802	0	1.083	9.479	0	-8.396	0
Exploitatieresultaat voor toerekening eigen bijdragen	2.480	-14.287	-3.720	16.240	6.228	7.562	-7.614	-	6.889	10.187	-10.500	-3.299	-166%
Toerekening resultaat niet-programma gebonden EB	453	13.518	2.828	-13.101	-4.255	556	0	-	-	-		-	
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	2.933	-769	-891	3.139	1.973	8.118	-7.614	-	6.889	10.187	-10.500	-3.299	-166%
Over te dragen reserve voor media-aanbod	-1.266	-2.222	128	0	-68	-11.971	430	-	-14.969	-12.737		-2.232	
EXPLOITATIERESULTAAT na overdracht	1.667	-2.991	-763	3.139	1.905	-3.853	-7.184	0	-8.080	-2.550	-10.500	-5.531	-483%
FTE gemiddeld permanent	468	1.038	180	164	28	535	287	-	2.700	3.041	nvt	-342	nvt
FTE gemiddeld non-permanent	88	276	90	38	17	92	38	-	639	370			
TOTAAL FTE gemiddeld	556	1.314	269	202	45	627	325	0	3.339	3.411			
FTE ultimo	552	1.296	270	206	47	622	335	-	3.328	3.358	nvt	-30	nvt

* In de (meerjaren)begroting wordt gerekend met netto resultaten op neven- en verenigingsactiviteiten
De baten en lasten zijn exclusief BVN, CoBO en SOM (onderdeel van de MJB, maar niet van deze Financiële Terugblik).

Toelichting inrichting exploitatieoverzicht (Pro Forma)

In het exploitatieoverzicht worden de opbrengsten en kosten verdeeld over de kostendragers Radio, Televisie, Overig media-aanbod (OMA), verenigings- en nevenactiviteiten en indirecte kosten. Op deze wijze wordt het resultaat per kostendrager overzichtelijk in één model gepresenteerd, inclusief een specificatie van de verschillende opbrengsten- en kostensoorten die het resultaat bepalen. Bij de uitsplitsing van de opbrengsten moet rekening worden gehouden dat de baten media-aanbod en programmagebonden eigen bijdragen alleen kunnen worden toegerekend aan de kostendragers Radio, Televisie en OMA (en indirecte kosten). Opbrengsten uit programmabladen en opbrengsten uit overige nevenactiviteiten worden verantwoord onder de nevenactiviteiten. Voor de kostendrager verenigingsactiviteiten is een separate regel Opbrengst verenigingsactiviteiten in het model opgenomen. De indirecte kosten worden in een aparte kolom verantwoord. Hier wordt ook de door de NPO-organisatie toegekende vergoeding voor deze kosten opgenomen. De kosten die niet direct toegerekend kunnen worden aan programma's, maar wel verband houden met het media-aanbod, zoals de kosten van hoofdredacteurs, worden verantwoord onder Radio, Televisie of OMA. De indirecte kosten voor neven- en verenigingsactiviteiten wordt toegerekend aan de regel Toerekening indirecte kosten. In de regel Toerekening resultaat niet-programma gebonden EB wordt de toerekening van het netto resultaat uit neven- en verenigingsactiviteiten aan de kostendragers Radio, Televisie en OMA duidelijk.

Toelichting begroting v.s. realisatie

De opbouw van de begroting wijkt op de volgende punten af van de realisatie:

-de gerealiseerde baten media-aanbod liggen hoger dan begroot (in de MJB) door inzet voor de programmering vanuit de NPO-organisatie en een ontvangen frictiekostenvergoeding.

-vanwege het onzekere karakter wordt in de begroting geen rekening gehouden met mogelijke (sponsor)bijdragen van derden. In de realisatie worden deze opbrengsten verantwoord als Programmagebonden eigen bijdragen.

-In de begroting wordt gerekend met de netto resultaten uit neven- en verenigingsactiviteiten. Het totale bedrag wordt in de begroting bedoeld als bijdrage aan de programmering (Radio, Televisie en Overig media-aanbod). Deze worden als één bedrag onder de opbrengsten verantwoord. In de realisatie worden zowel de opbrengsten als de kosten vanuit deze activiteiten opgenomen. Voor 2014 geldt dus dat in begroting rekening is gehouden met een (netto) bijdrage vanuit neven- en verenigingsresultaten ad € 12,1 miljoen. Uit bovenstaand exploitatieoverzicht blijkt dat € 16,8 miljoen is gerealiseerd. Dit blijkt uit de bedragen onder Radio, Televisie en Overig media-aanbod, zoals opgenomen in de regel 'Toerekening resultaat niet programmagebonden EB'.

-In de begroting is geen rekening gehouden met een eventuele OCW-frictiekostenvergoeding. In de realisatie is deze opgenomen onder de baten media-aanbod

-Vanwege het onzekere karakter wordt in de begroting geen rekening gehouden met financiële baten en lasten.

-De begrote kosten worden als één bedrag in de begroting opgenomen omdat de NPO-organisatie voorafgaand aan het boekjaar geen inzicht heeft in de individuele begrotingen van de omroepen. In de realisatie worden de kosten wel uitgesplitst, op basis van de jaarrekeningen van de omroepen.

Toelichting begrotingsresultaat 2014

Als gevolg van superevenementen, waaronder Olympische spelen en WK voetbal, en de uitzendrechten Champions League is voor 2014 sprake van een negatief begroot resultaat. Dit tekort is gefinancierd vanuit de reservepositie van de NPO.